

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 17. juni 2021
Sagsnr.: 2021-0035-0218
Dok.: 1927484

**Til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål AW
fra Folketingets Retsudvalg den 24. juni 2021**

Samrådsspørgsmål AW:

”Vil ministeren på baggrund af den seneste tids overfald i landets fængsler redegøre for, om der pågår en forråelse blandt indsatte i de danske fængsler, derudover bedes ministeren redegøre for følgende:

- om sikkerheden for personalet i de danske fængsler er tilstrækkelig god,*
- hvad regeringen vil gøre for at stoppe overfald på personalet i danske fængsler,*
- om arkitekturen i de danske fængsler er optimal i forhold til nutidens fanger, hvoraf en del er medlem af indvandrerbander med deraf følgende manglende respekt for myndighederne, eller om Danmark kan lære noget af USA, når det kommer til indretningen af de danske fængsler?”*

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

[Indledning]

Tak for ordet og tak for spørgsmålet.

Samrådet er som bekendt indkaldt på baggrund af de overfald mod ansatte i landets fængsler og arresthuse, der har fundet sted den seneste tid, og som har fyldt en del i medierne.

Lad mig starte med at slå helt fast: Det er dybt foruroligende, at vi i den seneste tid har været vidne til alvorlige tilfælde af vold begået mod vores fængselspersonale.

At hærdede kriminelle overfalder personalet, blot fordi de passer deres arbejde, er både respektløst og fundamentalt forkert. Det skal vi på ingen måde acceptere.

Ingen offentligt ansatte skal gå på arbejde med ondt i maven, fordi de frygter at blive udsat for vold eller trusler. Slet ikke vores fængselspersonale, som hver dag udfører en vigtig samfundsopgave ved at sikre ro og orden i fængslerne og trygheden i vores samfund.

Derfor er jeg også meget optaget af, at der bliver slået hårdt ned på de indsatte, der udøver vold eller fremsætter trusler mod vores fængselspersonale.

Jeg er samtidig optaget af, at vi støtter de medarbejdere, der udsættes for disse voldsomme episoder.

[Antal arbejdsrelaterede hændelser vedrørende vold og trusler]

Jeg har noteret mig, at antallet af hændelser med vold og trusler mod kriminalforsorgens personale generelt set er faldende ifølge kriminalforsorgens seneste tal.

Kriminalforsorgen har oplyst, at der sidste år var i alt 437 episoder med vold og trusler mod ansatte i kriminalforsorgen. For to år siden – i 2018 – var der i alt 601 episoder med vold og trusler. Altså er antallet faldet med 164 episoder – eller godt 27 pct. – på to år. Jeg må dog fremhæve, at faldet for *trusler* er større end faldet for *vold*.

Det er selvfølgelig positivt, at antallet af episoder er faldende. Men der er stadig alt for mange fængselsbetjente, som udsættes for ting, de ikke skal udsættes for, når de er på arbejde. Tallet er med andre ord stadig alt for højt. Og højere end regeringen vil acceptere.

De hærdede indsatte med tilknytning til bandemiljøet står bag flere alvorlige overfald på fængselspersonalet. De skal mærke en hårdhændet konsekvens af deres adfærd.

[Initiativer i kriminalforsorgen]

Jeg ved, at kriminalforsorgen allerede har iværksat flere initiativer for at imødegå udfordringerne med vold mod de ansatte.

Det drejer sig bl.a. om tiltag, der skal forebygge situationer med overfald, ligesom kriminalforsorgen har skærpet håndteringen af indsatte, der overfalder personalet.

Kriminalforsorgen har f.eks. udarbejdet særlige instrukser om håndteringen af de såkaldt konfliktsøgende indsatte. Instrukserne beskriver bl.a., hvordan personalet skal reagere i tilfælde af vold og trusler, samt hvor meget personale der skal til for at løse de forskellige opgaver.

Skærpelserne betyder, at de indsatte, der overfalder personalet, som altovervejende hovedregel skal overføres til fængselsafdelinger med et markant højere sikkerhedsniveau. De vil også i den forbindelse få skærpet deres afsoningsvilkår med henblik at undgå nye overfald på personalet.

Derudover bliver alle volds- og trusselsepisoder naturligvis politianmeldt. Samtidigt sættes der ind med konkrete støttetiltag til de medarbejdere, der udsættes for de voldsomme episoder.

Jeg har også noteret mig, at kriminalforsorgen i 1. kvartal 2021 har udpeget sikkerhedskoordinatorer i alle kriminalforsorgens fængsler og arrester for yderligere at styrke den sikkerhedsmæssige indsats.

Kriminalforsorgen har således allerede i dag fokus på at løse udfordringerne. Jeg synes, at der er tale om en række gode initiativer, som kriminalforsorgen har taget for at imødegå vold og trusler mod personalet.

Vi er dog langt fra i mål endnu. Det er vigtigt, at de ansatte i kriminalforsorgen trygt kan gå på arbejde, og jeg vil derfor sammen med kriminalforsorgen fortsat have fokus på at sikre, at den nedadgående tendens i antallet af overfald og trusler fortsætter, ligesom jeg forventer det bliver et tema i forbindelse med forhandlingerne om en ny flerårsaftale for kriminalforsorgen.

[Indretningen af landets fængsler og arresthuse]

Spørgeren beder mig også redegøre for den fysiske indretning af de danske fængsler og arresthuse.

De fysiske rammer er selvfølgelig et vigtigt element i forhold til den generelle sikkerhed.

Jeg ved, at kriminalforsorgen løbende arbejder på at implementere nye tekniske løsninger i deres bygninger. På den måde bliver den fysiske sikkerhed forbedret i takt med den teknologiske udvikling.

Efter min opfattelse er det helt centralt, at alle gode erfaringer fra andre lande i forhold til at forhindre vold og trusler mod fængselspersonalet inddrages i arbejdet.

Jeg har dog lidt svært ved på stående fod at se, hvad vi skal kunne lære af lige netop USA, hvor mentaliteten og tænkningen omkring fængselsdrift er en noget anden, end den vi kender til i Danmark.

Jeg synes også, det i den sammenhæng er vigtigt at sige, at de indsatte, der oprigtigt ønsker sig et andet liv og opfører sig ordentligt skal have en chance for at komme ud af fængslet og komme på højkant igen.

[Om strukturelle udfordringer i kriminalforsorgen]

Der skal dog ikke herske nogen som helst tvivl om, at vi for tiden ser en kriminalforsorg, der er presset til det yderste.

Belægget i de danske fængsler har de seneste år været støt stigende, og det forventes, at belægget vil fortsætte med at stige i de kommende år. Situationen påvirker ikke alene de indsatte, men også den enkelte fængselsbetjents arbejdsvilkår og mulighed for at løse arbejdsopgaverne optimalt.

Med finansloven i år har regeringen taget et første skridt til en nødvendig saltvandsindsprøjtning til kriminalforsorgen og afsat 95 mio. kr. i 2021, der bl.a. skal bruges til at åbne flere fængselspladser i de kommende år.

Det er dog ikke nok til at løse belægsudfordringerne, og det er desuden vigtigt at huske på, at flere pladser også kræver mere mandskab.

Som I ved, har kriminalforsorgen store udfordringer med at skaffe tilstrækkeligt uniformeret personale. Der er særligt et underskud af fængselsbetjente, da der over en længere periode er stoppet flere fængselsbetjente, end der er blevet uddannet.

Og kriminalforsorgens udfordringer med belæg og be-manding giver et presset arbejdsmiljø for de ansatte. Derfor bad jeg i efteråret 2019 VIVE undersøge omfanget af PTSD hos fængselsbetjente og politibetjente. Jeg tager undersøgelsens resultater meget alvorligt. Kriminalforsorgen har – på baggrund af undersøgelsen – bl.a. igangsat en række nye initiativer, der skal være med til at styrke PTSD-indsatsen.

Kriminalforsorgen iværksætter derudover i øjeblikket en række akuttiltag bl.a. for at forbedre arbejdsmiljøet. Akuttiltagene bygger på en omfattende dialog med kriminalforsorgens medarbejdere på tværs af landet. Akuttiltagene kan dog ikke løse de strukturelle udfordringer på den lange bane.

Vi er derfor langt fra i mål, og kapacitet, belæg og bemanning vil være helt centrale temaer i de kommende forhandlinger om en ny flerårsaftale.

[Afslutning]

Så lad mig opsummere:

Vi skal på ingen måde acceptere, at personalet i vores fængsler og arrester udsættes for vold og trusler.

Antallet af episoder er generelt set faldende, men det er fortsat alt for højt, og særlig de hærdede indsatte med tilknytning til bandemiljøet skal mærke konsekvensen af deres adfærd.

Kriminalforsorgen har derfor iværksat flere initiativer for at hindre vold og trusler mod de ansatte.

Det er positivt. Og der vil fortsat være fokus på at nedbringe omfanget af vold og trusler.

Sikkerheden i fængslerne hænger sammen med udfordringer med belæg, kapacitet og bemanning, som kriminalforsorgen aktuelt står over for.

Jeg ser derfor meget frem til, at vi senere i år skal forhandle en ny flerårsaftale på plads for kriminalforsorgen, hvor netop de temaer bliver helt centrale. Tak for ordet.